

Berlin im Griff

Lidt historie og årstal.....

- 1237** Berlin nævnes første gang i noget skriftligt værk – betyder "det sumpede engområde" og bestod oprindeligt af 2 landsbyer – Berlin og Cölln. Mange gamle navne på broer over vadesteder er at finde i gadenavne, som ender på –damm.
- 1442** Residensby i kurfyrstendømmet Brandenburg.
- 1618** Kurfyrsten arver Øst-Preussen
- 1701** Kurfyrst Frederik d. III af Brandenburg kroner sig selv til konge af Preussen som Frederik d. I af Preussen, hvorefter Berlin er kongelig residensby i kongeriget Preussen helt op til Tysklands dannelse/samling i 1871.
- Frederik d. Store "den store kurfyrste" (1712-1786) udvidede Preussen ved en række krige. Han tilbød asyl til de franske huguenotter (calvinister – en slags 'konservative' Lutheranere/protestanter) efter at Louis d.14. i 1685 havde ophævet beskyttelsen af dem i Frankrig - og ikke mindst til en række jødiske familier, som var fordrevet fra Wien. Dette for at tiltrække mennesker og tjene penge. Herefter kunne jøderne forblive i Berlin op til det 3.rige.
- I slutningen af 1700-tallet er Berlin en storby på højde med Paris og London.
- 1803** Napoleon besætter Preussen.
- 1806** Tysk-romerske kejserrige opløses.
- 1813-1815** Befrielseskrige.
- 1864** Preussen vinder krig mod Danmark.
- 1870** Preussen vinder krig mod Frankrig.
- 1871** Preussens ministerpræsident Otto von Bismark samler det tyske rige på monarkiets og Preussens betingelser. Berlin bliver hovedstad i det nu tyske kejserrige med den preussiske konge som kejser.
- 1914** 1. verdenskrig bryder ud. Fra 1916 og 1917 voksende oprør i befolkningen. 700.000 civile dør af sult.
- Oktober 1918** Matrosernes mytteri som spreder sig. Kejseren abdicerer. Weimar-republikken udråbes.
- 1918-1919** Borgerkrig mellem socialdemokrater og kommunister

Berlin im Griff

1920'erne	Forandringer, brydninger, økonomisk, socialt og kulturelt. Eksperimenter indenfor kunst, musik og litteratur. 4 millioner indbyggere i 1924.
1929	Børskrak – økonomisk og statslig krise.
1933	Hitler overtager (lovligt iflg. forfatningen) magten støttet af stor-industrien.
1939-1945	2. verdenskrig. 363 luftangreb fra engelsk og amerikansk luftvåben lægger særligt i 1944 og 1945 store dele af de centrale kvarterer øde. 3. februar 1945 smider over 1000 bombemaskiner deres last over byen, dræber 3000 og gør 120.000 hjemløse.
1949	Dannelse af Forbundsrepublikken Tyskland og Tyske Demokratiske Republik.
1961	Grænsen mellem Øst- og Vestberlin lukkes 13. august. Berlin-muren bygges.
1989	Grænsen mellem Øst- og Vestberlin åbnes 9. november 1989.
1990	Tyskland genforenes 3. oktober.
1991	Beslutning om at flytte hovedstaden i Tyskland fra Bonn til Berlin.
1999	Forbundsdagen holder sit første møde i den nye hovedstad.